ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԿ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՐՁԻՒՏՔԱԿԱՆ 10 ՓՐՅ.

Դ. ՏԱՐԻ 1290 ՐԷՁԷԻ 3 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1873 — Ն. Տ. ՕԳՈՍՏՈՍ 26 — ԹԻՒ 1014

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՁՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Երբէք տեղ մը տեսնուած չէ որ ազգ մը, գաւառ մը, թաղ մը կամ անհատ մը առանց զինքը կառավարող մարմինէն առնելու ժամդոհութեան առիթը՝ յուզի, սրիկայանայ, ապստամբի կամ յեղափոխի։

Գաղն ու մարդասպանն անգամ այս ճշմարտութեան տակն են. եթէ իշխանութեան օրէնքներն գերազոյն հեռատեսութեան հասած ըլլային՝ եթէ օրինաց մեկնիչք մարդկանց բնական իրաւանցը վրայ չը բռնանային, եթէ օրինաց գործադրիչք խղճի և արդարութեան հնազանդելով՝ յանցապարտը կրթութեամբ պատժէին՝ երկրիս երեսը ոչ գող մը պիտի տեսնուէր, ոչ մարդասպան, ոչ սրիկայ, ոչ ապստամբ և ոչ յեղափոխական։

Իշխանութիւնն իր զօրութիւնն ունի. կը գործէ սա օրինաց տրամադրութեանց դէմ ազգեր, գաւառներ, թաղեր և անհատներ կը կործանէ. ո՞վ է այն որ պիտի դիմադրէ ասոր. — իշխանութեան իր մէջ հաստատած քննիչ-բոլը, սակայն այս քննիչ-բոլն երբ դիւրամատչելի չէ, երբ հասարակութեան և անհատականութեան վնասները շուտով արգիլելու կարող չէ ինչ կ'ընէ վնասակարը. սա նախ կը յուսահատի և յետոյ կը կատղի։

Յուսահատութեան մէջ օրինաց առ ինքն տուած իրաւունքը կը կոխկռտէ կանցնի՝ կործելով թէ ուրիշ մը պիտի գայ և իր վիճակն հարցնէ ու բարւոքէ

Կատաղութեան մէջ օրինաց առ իշխանութիւնն տուած իրաւունքը կը կոխկռտէ կանցնի՝ կործելով թէ՝ ուրիշ մը պիտի գայ և իւր առ իշխանութիւնն տուած հարուածը արդարացնէ։

Սակայն դժբաղդ մարդը իր այս երկու ծայր արդար ցասմանը համար աւելի ծանրածանր դժբաղդութեանց կը մատնուի։

Ամեն կարգի մարդիկ (քիչ բացառութեամբ) երբ կը տեսնեն իշխանութիւնը այս կամ այն խմբին ոտնակոխ եղած, իսկոյն իշխանութեան պաշտպան կը կանգնին. իշխանութիւնն է միայն՝ որ ինքն իրեն պաշտպան չը կանգնիր իր խղճի հրամանին հնազանդելով։

Ո՞վ է այն որ՝ անիշխանութիւն կարենայ ուզել, իսկ ո՞վ է այն որ իշխանական անիշխանութեան կարենայ հանդուրժել։

Ցեղասպանութիւնք և ապստամբութիւնք միշտ և ամեն տեղ իշխանական անիշխանութեան պտուղներն են։

Աշխարհիս մէջ խիստ քիչեր կան ճշմարտութիւն գիտցող ու քարոզող։

Մէկ մարդիկ կըսեն՝

«Մի վտակը կատուն սեռնակին մէջ չանցոյս, զի երեսդ կը ցաթկէ։»

Սակայն երբ այս հեռատեսութիւնը իրագործի՝ շատեր կատուն կը մեղադրեն հակառակ այն ասացմունքին՝ զոր վերն յիշեցինք։

Իշխանք ժողովրդեան, ուր որ ալ էք և ինչ ազգէ ալ որ էք՝ միշտ ճանչցէք թէ՝ ժողովուրդն ալ, անհատն ալ բնութենէ իրաւունքով ստեղծեալ մարմիններ են. համբերութեան հակակշիռը կերքն է, ասոնք միշտ մէկ մէկու կը յաջորդեն. մի՛ վհատեցնէք թէ ժողովուրդը և թէ անհատը՝ զի համբերութենէ ելած կիրքը կատաղի է. եթէ դուք անիրաւութիւն կը գործէք գիտակցութեամբ, զալարացեալը անիրաւութիւն կը դործէ ոչ-գիտակցութեամբ. դուք էք վհատեցնելով իշխանութեան հպատակները զայրացընողն, և սակայն դարձեալ դուք էք ձեր զայրացուցածները պատժողները. և ուրեմն քանի որ աչխարհ ձեր ձեռքն է բան աւելնայնի՝ գոնէ խղճիւ գործեցէք և ժողովրդեան զայրոյթը մի աճապարէք, յետոյ օր մը կուգայ որ ձեզ կրկնապէս մեռուցած ժողովուրդը կը վնտռէք ձեզ հաց և փառք մատակարարելու համար, բայց զայն արդէն ձեր ձեռքով մեռուցած ըլլալնուդ՝ այն պահուն ահ դոչելով դուք ինքեանքդ ալ կը մեռնիք եթէ այն օրը միշտ աչքերնուդ առջև բերելով դործէք, այն օրը միշտ կը հեռացնէք ու չատ կապրիք։

Շաբաթ օր հրատարակուած Մասիսի մէջ հետեւեալը կը տեսնուի։

. . . խմբագիր։

. . . ոյ (1) երէկուան թերթին մէջ, պէկեան թ. էֆէնտիին՝ ի պատասխանի Օրագրոյ հրատարակած մէկ նամակին առթիւ՝ յիշեալ թերթին խմբագրութիւնը յարակից խորհրդածութիւն մը կընէ, որով վերջին ընդհ. ժողովոյ նիստին մէջ 18 երեսփոխանաց ըրած դրաւոր առաջարկութեան երկրորդ պարբերութիւնն իբր դաւ նկատելով՝ պէկեան էֆէնտի զայն Եղծեց (2) կըսէ։

Այս սխալ յայտարարութիւնը պարտք կը դնէ մեր վրայ իրրև հանդիսատես ունկնդիրը յայտնել թէ՝ նոյն իսկ այդ բզքտելու պաշտօնն ստանձնող պէկեան էֆէնտին էր որ յաւելի ժողովոյն քանիցս չեշտելով յայտարեց թէ խիստ խմաստուն առաջարկութիւն մ'է այն։ Ասկէց զատ արտաքին յարաբերութեանց թղթերն ստորագրելու համար նախադահի մասին տրուած այն բացատրութեան վրայ թէ՝ «Ս. Պատրիարքը թող չէզրաքաթաբ ստորագրէ զանոնք, և եթէ նա չը հաճիր՝ թող փոխ. Տ. Հայրն ստորագրէ,» այս բացատրութեան վրայ կըսեմք, պէկեան էֆէնտին էր պատասխանողը թէ «շատ աղէկ, իմ վարանումն ալ այդ դժուարութեան վրայ էր, և թէ որ այդ դժուարութիւնը կրնայ կարգադրուիլ, առաջարկութեան երկրորդ պարբերութիւնն ալ կընդունիմ.» և այս յայտարարութիւնն անկեղծ էր։

Ի վերջոյ ասալ հարկ կը համարիմք յաւելուլ թէ յիշեալ առաջարկութիւնը՝ նոյն օրը ներկայ գտնուղ ժողովրդեան խուռն բազմութեան կողմանէ իրրև դաւ չը նկատուելէ զատ՝ իւր ըզգացմանցն ալ իբր հարազատ թարգմանութիւնն ընդալը իւր խօսակցութիւն.

---

(1) Թերթին անունը լրագրոյս մէջ յիշել արժան չհամարելով կէտագրեցինք։ Ծան. Մասիսի

Իսկ մեք կը յիշենք թէ հայ դիմակով կաթոլիկացած թերթն է այն։ Ծ.

(2) «Գիշատեց» չըսելուն համար պէկեան էֆէնտիի չնորհակալ ընդալու է։ Ծան. Մասիսի

Իսկ մեք կը յաւելունք՝ երեսփոխան պէկեան էֆէնտի՝ անտարագիր պէկեան էֆէնտիէն չնորհակալ ընդալու է։ Ծ.

ներքեն յայտնապէս կը տեսնուէր ։

Ինդրեմ, խմբագիր տէր, ներկայս ձեր այս աւուր թերթին մէջ հրատարակել բարեհաճիք, որով մնամ . . ։

Կ. Պոլիս 9 օգոստ. 1873 Հանդիսապես ձեր

Տէր .

Ապականեալ սերնդեան մը վերջին ծնացորդը, Մամուլ, միս անգամ փորձ մ'ընել ուզելով Սամաթիոյ վրայ յարձակիլ, և թշնամանքն՝ որ առ Ջեզ, ի զայրոյթ փոխած Սամաթիացին եպերելի յանցանքի մը տակ ձգել կը ճգնի, Պատրիարքարանի մէջ գաղ. ժողովոյ անդամներէն լարուած դատադրութիւնը Սամաթիացիին վերադրելով ։

Ես՝ իբրև մէկը, որ արդէն իսկ դիտեմ Սամաթիոյ այս երկպառակ գնացից հեղինակները, որոնք հազիւ թէ մէկ ձեռքի մատուցներու վրայ կրնան համրուիլ, չէի ուզեր այս ու այն խօլ բանդագուշանաց ականջ կախելով ապարէզն երեսել, և հրապարակի Մամուլն ըսել, թէ քու երեսէ ձգել ուզած մարդդ, Սամաթիացիին սիրելին է, և վհկի պատգամախօս Սփիւռքին ըսել, թէ քու դրածներդ սուտ են, այլ միշտ իրաց վախճանը նկատելով, մէկ օրուան միայն կ'սպասէի, որ չատ իսկ երկարացաւ, այլ երկու քայլ միացեր է ։

Իսկ այն անցքը՝ յորմէ չատերն օ. գուտ քաղել ուզելով մէկ մարդէ միայն վրէժ լուծելու նպատակաւ, ամբողջ Սամաթիացին յանցաւոր կը դատեն, Սամաթիոյ (ըսել կուզեմ 600 էն աւելի պատուաւոր թաղեցւոց) ողջմտութիւնը կը վիրաւորուի, և Ղազարոսեան, փափազեան և կրճիկեան էֆէնտիները պաշտպանել ուզելով, հասարակաց անոնց վրայ ունեցած համարումը պրոյէն տարիճան մ'ալ վար կիջեցնեն, ի՞նչ կերնէ ատկից ։

Ո՛չ տպաքէն յուլիս 31 օրն, երբ Սամաթիացիք խնդրադիր, կամ ճշմարիտ է ըսել, խնդիր մ'ունէին գաղ. ժողովոյ առեանն հանելու, Մշեցիները ալ կը գանուին հոն, որպէս թէ իրօք ալ խնդիր մ'ունեցած ըլլան, և գաղտնի մատուցներով լարուած մեքենայութիւն մը, անփորձ երիտասարդի մը ձեռքով խաղցուած ատեն, դատադրութիւնն երեսն կելնէ և կը հասկցուի թէ գաղ. ժողովն հրապարակ է վերուցեր Սամաթիոյ դէմ և երբայր երբօր հետ կռուել տալու չափ խօթամտեր է։ վա՛յ ամպարիշտներ ։ Հոն դատը-դիւղիք ալ կը գտնուէին, ատոնց և ոչ մէկուն հետ կռուիլ ո՛ւզեն այդ մարդիկը, քանզի զՍամաթիացին ծեծելու եկած էին և ոչ զդատը-դիւղին ։

Հրապարակի Մամուլը՝ խնդրոյն ուրիշ սև գոյն մ'ալ տալու դիտմամբ կամ լաւ ևս իր անուղղայ ընթացքովը, Սամաթիացիին աչքին փոշի ցանելու նպատակաւ, այս անգամ ալ 250 սուրբգրութիւն կրող ծանրակշիռ նամակ մը կը հրատարակէ, որ իւր թերթին հետ կշռելով տեսանք որ Մամուլ յոդս վերցեր է . խել մը պատուաւոր անձանց միւս թաթին մէջ ծանր կոխելովը , և իրաւունք տուինք իրեն այնպէս պատուասէր անձանց հետ յարաբերութիւն հաստատելուն ։

Այսպէս պէտք է ըլլալ պատիւ սիրելը ։

Է՛հ, ո՞րչափ անձ կայ եղեր Սամաթիոյ մէջ՝ որ պատուոյ այդչափ նախանձախնդրութեամբ, ինքզինքին ծայրայեղ ամբաստանութենէ մ'ազատելու մտքով, արտօրնօք կազդարարեն , թէ իրենք բնաւ այդ յանցանքը չեն կրնար ընդունել իբրև Սամաթիոյ ամբողջութիւնը , մինչդեռ ոչ ոք Սամաթիայի յանցանք ունի , բայ՛ի գաղ. ժողովէն ուր կը դանուի նաև կրճիկեան՝ որ խըռոլութեան ծայր տալէն վերջը , իրեն ալ վրայ ծանրացած բեռը և գաղտնի դատադրութեան գիտակցութիւն ունենալը ՛ի մտոյ տեսնող բլլալը իմանալով կը փութայ անմիջապէս հրաժարագըրել , և հիմայ 250 պատուաւոր լմաղեցիի Ստորագրութեան տակ պահուըտած , առանց ամթոյ անբասիր հանդիսանալ կուզէ Սամաթիացիին առջև , առանց կանխատեսելու թէ 250 պատուաւոր անձինք այդ դատադրութեան կամակից ցուցնելը , իր յանցանքը կը ծանրացնէ . չէ՛, այդչափ մի՛ աճապարեր , կրճիկեան էֆէնտի , քու աչխատութիւնդ Սամաթիոյ մէջ չատ է , կեցի՛ր , վտքը լինչ յոգնութիւն ա՛ռ ։

(Մնացեալը վաղը)

Լոնտոնի մէջ , կըսէ Փաննչ , ոստիկան մը 18 ամուսան բանտարկութեան դատապարտուեր է , բանտարկեալ մը ծեծած ըլլալուն համար . ապա ուրեմն քանի՞ տարի բանտարկութեան դատապարտուելու է Քաղ. ժողովոյ անդամ մը՝ իրեն խնդրով մը դիմող թաղի մը հասարակութիւնը ուրիշ գատաւոր մը ժողովրդեան ծեծել տալուն համար ։

Ասոր պատասխանը Պէկեան էֆէնտի պիտի տայ հարկաւ ։

Նոր հրապարակ եղած դպիր մը , կարծելով թէ ղանէֆէի և հալէֆի ձայ ներն սիրելի և ախորժելի են Օրագրոյ , այդ ձայնով խօսելու սկսեր է ։

Հարկ կը համարիմ իմացնել որ երթէ դպրին խօսելու եղանակն այս է , Օրագրոյ լսելու եղանակն այդ չէ ։

Ս - Պատրիարքին հրաժարագրին բացատրութեան վրայ երած քննադատութիւններնուս չարունակութիւնը վաղը պիտի ընենք ։

. . . Խմբագիր .

Պատիւ ունիմ ծանուցանել խնդրոյ ընկերութեան Մեծարգոյ ընկերաց , թէ ընկերութեանս ներքին վիճակահանութեան Գ . հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ Սեպ . 2 կիրակէ առաւօտ Ս.զգ . հիւանդանոցն , վասն որոյ այսօրուընէ կիմացնեմ թէ , մինչև Օգոս . 30 , իրենց ամսականը չվճարող ընկերք , կ'զրկուին այն օրուան վիճակահանութենէն , և հետևաբար կը յայտնեմ միանգամայն թէ , չվճարող ընկերաց թիւերն , կանխաւ պիտի հրատարուի լրագրաց միջոցաւ ։

Ի դիմաց խնայ , Ընկերութեան
Հիմնադիր Տնօրէն Ժողովոյ
Ատենադպիր
Տ . Իւթիւճեան

1872 . Օգոս . 11/23

ՀԵՌԱԳՐԱԼ ՈՒՐՔ

ԳԱՂԳԻՒ

Բարիզ 22 օգոստ .

Նարօլէոն իշխանը փօրթիքայի գաւառապետական ժողովոյ նախագահ ընտրուեցաւ ։

Կը հաւատան թէ դրօշակի խնդիրը միապետական կուսակցութեանց միութիւնը կ'սրդելու ։

Կրսուի թէ Բարիզու , Բուաթիէի և Օրլէանի եպիսկոպոսները մօտ օրէն կարդինալութեան յաստիճան պիտի բարձրանան ։

Քարլոսեանց հօս հասած մէկ ծանուցագիրը կը ստէ Սպանիոյ կառավարութեան բանակին շարժուն հիւանդանոցը՝ Քարլոսեան զօրաց կողմանէ թընդանօթի բռնուած ըլլալուն լուրը ։

ԱՒՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 22 օգոստոս

Յառաջիկայ երէքշաբթի (այսօր) Միլան Օպրէնովիչ իշխանին քաղաքս հասնիլը կ'սպասուի ։ Հոլանտայի թագուհին հոկտեմբեր ամսուն սկիզբը հաղիւ կրնայ գալ ։

Րումանիոյ իշխանն ու իշխանուհին հօս հասան ։

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 22 օգոստոս

Կառավարութեան զօրքերն կարթադինէի դէմ յարձակումնին սկսան ։

Պահեստի զօրքերէն 60.000 հոգի անյապաղ շարժման վիճակին մէջ պիտի դրուին ։

Անհատական ազատութիւնն ապահովող օրէնքը առժամանակեայ կերպիւ դադրեցաւ ։ Անհաշտելիք ֆուպա կղզին փոխադրուեցան ։

Քարլոսեանք Պերկայի մօտ յաղթուեցան ։ Սապալ և Թրիսթանի զօրապետներուն վիրաւորուեցան . Տօն Ալֆոնս փախաւ . Պերկա քաղքին պաշարումը վերցաւ . Լսթելլա քաղաքը կը շարունակէ դեռ Քարլոսեանց դէմ դնել ։

ՀԵԼԼԱԴԱ

Աթէնք 20 օգոստոս

Հելլադայի անգլիական գործակատարը պ. Վուտհաուզ այսօր վաճառնեցաւ հոս։

Քօրֆու 20 օգոստոս։

Կոստանդնուպոլսէն եկող Լոյտի ազգատրիական շոգենաւը բացառիկ կերպիւ 5 օր քարանթինայի ղուշխութեան ենթարկուեցաւ։ Շերայի առաջը թուրքերէն եկող շոգենաւու մը հետ հաղորդակցելուն պատճառաւ։

ՍԵՐՎԻԱ

Պելկրատ 22 օգոստոս

Ա. յսօր Միլան իշխանին ծննդեան և գահակալութեան տարեդարձի հանդէսը մեծ շքեղութեամբ կատարուեցաւ։

ՆԵՐՔԻՆ

Պարսից վեհ. Շահը երկէկ ժամ վեց ու կէսին մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ Բօթի երթալու։

— Ուրբաթ օր Պարսից Սատրապամ Միրզա Հիւսէին խան՝ Մեծ Եպարգոս Մէհմէտ Րիշտի բազային հետ տեսակցութիւն մ՚ունեցաւ, Տաճկաստանի մէջ գտնուող Պարսիկ հրապատակաց դատաստանական իրաւասութեան խնդրոյն կարգադրութեանը համար, որոյ նկատմամբ կը հաւատան թէ արդէն համաձայնութիւն մը գոյացեր է սոյն երկու առաջին պաշտօնէիցը մէջ։

— Վեհ. Շահը Լուսանկարիչ Ապտուլլահեան եղբարքն առ ինքն կոչեցուց իւր քանի մը տեսակ դրիք կենդանակիր պատկերը հանել տուեր է։

—Բարձրապատիւ Մայր Թագուհին հրաման ըներ է իւր անձնական քսակէն 60 հատ ֆրուրի թնդանօթ գնել կայսերական բանակին գործածութեանը համար։ Ասոր վրայ պատերազմական գործոց պաշտօնեան յիշեալ ֆրուրի գործարանին այժմ հոս գտնուող ներկայացուցչին հետ բանակցութեան մտնելով կը պայմանագրէ յիշեալ թնդանօթներուն չինութիւնը, որոց 30ը պատրաստ ըլլալով մօտ օրէն մայրաքաղաքս պիտի ղրկուին, միւսացածն ալ որոշեալ պայմանաժամու մը մէջ պիտի յանձնուին։ Բոլոր այս 60 թնդանօթոց համար վճարելիքը չորս հազար քսակի, այսինքն 20 հ. ղար ոսկւոյ դուռմար մը կը կազմէ։

— Վեհ. Սուլթանը հաճելով հրաման չնորհել Ցունաց Գեր. Անթիմոս պատրիարքին, Հելլենացւոց արքային կողմէն ղրկուած փրկչի Մեծ խաչին պատուանշանը կրելու, առջի օր բոլոր Սինօդի անդամ Հայրերը փութացեր են երթալ Ն. Սրբազնութեան իրենց խնդակցութիւնը յայտնելու։

Կը լսեմք նաեւ թէ Ցունաց Գեր. Պատրիարքին տկարութիւնը երթալով աւելնալուն վրայ, իւր անձնական բժիշկը խորհուրդ յայտներ է թէ հարկ է Ն. Սրբազնութեան բաւական ատեն մը ղբաղման դործերէ քաշուելով անձնական հանգստութիւնն ու առողջական վիճակը դարմանելու։

— Խիւլասաթ-իւլ-էֆքեար թերթը կը ծանուցանէ թէ ոսմիկանութեան դործակալ մը Խալէտ ազա անուն, իմանալով որ Թօքհանէ եաղճը փողոցը Մխալ անուն Հոյնի մը տունը դաղտուկ փախուցած վառօդ կը դըտնուի մեծ քանակութեամբ, անցեալ օր ոսմիկանութիւնը յիշեալ անձին բնակարանը կոխելով արդարև 964 հոխայի չափ թնդանօթի վառօդ կը դըտնէ հոն, զոր անմիջապէս կը դրաւէն։

Նմանապէս միևնոյն դործակալը առջի գիշեր ալ Մուհանէի առաջը խարսխած Անգլիացի նաւուն մէջէն դարձեալ մեծաքանակ թնդանօթի վառօթ գտնելով երեան կը հանէ։

— Վեհ. Շահը Րումէլիի երկաթուղւոյն վրայ շրջադայութիւն մ՚ընելու մտադիր եր կ՚ըսուի, որոյ համար կայսեր յատուկ եղած կառախումբը պատրաստուեր է։

— Իսրայէլեան տիեղերական ընկերութեան Տաճկաստանի մասին կողմանէ վոխա—նախագահը գտնուող պ. Լ. Ֆ. վէնէֆեանի Սպահոյ չորեքշաբթի օր կէս օրէն յառաջ պէյլերպէյի պալատը երթալով և Պարսից Մեծ եպարգոս Միրզա Հիւսէին խանին ներկայանալու պատիւը ունենալով, Պարսկաստանի մէջ գտնուող Հրէից թշուառ և դիմութեան տրժանի վիճակը ներկայացնելով, Պարսկային կառավարութեան բարձր պաշպանութիւնն ու խնամքը կը խնդրէ սոյն տառապեալ և իր կրօնակիցն ու աղգակիցը դտնուած ժողովրդեան համար։

Մեծ Եպարգոսը ուշադրութեամբ մտիկ ընելէն յետոյ, իրեն յատուկ եղած բարեսրտութեամբը յուսադրական վստահացուցիչ պատասխան մը կուտայ, միանգամայն կը խոստանայ որ Պարսկաստան դառնալուն պէս Հրեայ աղքատ ընտանեացմէ տասնեհինդի չափ տղայ ժողվելով Պետութեան ծախիւքը եւրոպա ղրկէ դանոնք՝ հոն բարձրագոյն ուսմունք սովրելու, որպէս զի հայրենիքին՝ ի Պարսկաստան վերադառնալով կարենան Տէրութեան յաղողակ պաշտօնատարներ ըլլալու։

Պ. վէնէֆեանի չնորհակալ ըլլալով և իսրայէլեան ազգին կոմմանէ խորին երախտագիտութիւնը յայտնելով, գոհութեամբ կը բաժնուի Պարսից առաջին պաշտօնէին քովէն, Շահը տակաւին մայրաքաղաքէս չը մեկնած՝ Հրէից պատգամաւորութեան մը ձեռօք առն. վհ. հաւատարմութիւն ուղղելէ մը մատուցանելու իմպլատութիւն և խոստում մ՚ընդունելէն յետոյ։

— Բերա բնակող Եւրոպացի վաճառական մը առնէ մ՚ի վեր նկատելով որ իր երկաթէ արկղէն չարունակ ամեն օր 3—4 ոսկի պակսելու վրայ է, երկու սպասաւորացը վրայ կասկածի կերթայ, և անոնցմէ որն եղած ըլլալը գիտնալու և զայն բռնելու համար ճարպիկ հնարք մը կը մտածէ։ Արկղին մէջ 50 ոսկիին վրայ դմբլիին ծայրովը թեթև մը քերելով նշան կ՚ընէ, հետևեալ օրը արկղը բանալով կը տեսնէ որ այս անգամ ալ հինդ ոսկի պակսեր է, անմիջապէս ոստիկանութեան իմաց տալով իւր այդ երկու սպասաւորացը վրան ալ խուզարկել կուտայ, որոյմէ մէկուն դրպանէն կ՚ելնէ վաճառականին նշան ըրած ճիշդ այդ հինդ ոսկին ալ։ Հարցաքննութեան ենթարկուելով սպասաւորը կը խոստովանի թէ այս կերպով մինչև ցարդ 90 ոսկի վերցուցեր է արկղէն։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ

Էրնէէն ու Ֆիլիպէէն հասնողճանապորդներն մեծապէս կը դանդատին Րումէլիի երկաթուղւոյն երթևեկութեան դժուարութեանցը դէմ. ասոնք կը պատմեն թէ շատ անգամ կառավարութիւնը 6–7 ժամ ուշ կը մեկնին կամ կը հասնին որոշեալ տեղերը, այնպէս որ որոշեալ ժամուն կայարանները դիմող անյորդաց բաղմութիւնը կ՚ստիպուի եղեր ժամերով և դիշերայն իսկ սպասել կենալ հոն։ Ասկէ զատ կառապետին ալ ստէպ դծէն դուրս ինկնալէն դլուխ ազատած չ՚ուներ, ճանրուն վրայ գտնուած եղանց երամակներու ղարնուելով։

— Ժամանակէ մը ի վեր Պէյրութի մէջ անդադար գողութիւններ կըլլային, որոց հեղինակներն անկարելի ըլլալով գտնել, տեղացիք բնականաբար կասկած մ՚ունենալ սկսած էին թէ ոստիկանութեան զօրքերն եղած ըլլան ատոնք։ Նորընծիր կուսակալ Իպրահիմ բաշան հոն հասածին պէս անմիջապէս խուզարկութեան սկսելով, վերջապէս այս անգամ կը յաջողի ճարպիկ ազազակաց խումբ մը ձեռք ձգել որ 15 հոգի կը բաղկանայ, զորս իսկոյն բանտարգելով, գողերնին ալ ամրողջ կառավարութեան պաշտօնատունը կը փոխադրէ հարկաւ իրենց օրինաւոր տէրերը վերագարձնելու համար։

Ա Զ Գ

Հանդիսատ քննալու համար Մ. Ժեղնեռի (սիվրի սինէք) դեղ։

Կը գտնուի Ստամպօլ եէնիճամի թիւ 19 ժաք Ալէքեանի դեղարանը և Բերայ Համիտիէ խան թիւ 3։

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆԱՀԱՆԳԱՎՈՐ ՀԱՆԴԵՍ

Ամսագիրը դուրս է գալիս 8 անգամ տարեկան։ Բաժանորդագինը 3 ռուբլի 50 կոպեկ։ Առանձին համարի գինը 10 կոպեկ։

Ամսագրի խմբագրության հասցեն՝ Թիֆլիս, Ն. Ալեքսանդրովսկայա փող. № 13, բն. 4։

Ամսագրի հրատարակության տարեկան ծախսը 1500 ռուբլի։ Ամսագրի ընդհանուր ծախսը 1500 ռուբլի։ Ամսագրի ընդհանուր ծախսը 1500 ռուբլի